

MARIJAMPOLĖS PETRO KRIAUCIŪNO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 20, 68298 Marijampolė, tel. / faks. (8 343) 51862, el. p. d.kirtikliene@marvb.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190495783

Marijampolės savivaldybės tarybai

**PETRO KRIAUCIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2020 M. VEIKLOS
ATASKAITA**

2021 m. _____ Nr.
Marijampolė

Vadovo žodis

Pagrindinis ataskaitinių metų Petro Kriauciūno viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) veiklos iššūkis – įgyvendinti strateginius tikslus ir išlaikyti prioritetus apribojus veiklą dėl ekstremalios situacijos ir karantino sąlygų. Siekiant išlikti moderniu bendruomenės informacijos ir mokymo, kultūrinės bei socialinės traukos centru, teko perorganizuoti veiklas ir saugiai bei stabiliai dirbti. Fiziškai apribojus veiklą, didžiąją dalį planuotos veiklos perkėlėme į virtualią erdvę arba vykdėme apribodami lankytojų skaičių. Darbuotojų prisitaikymas dirbti ekstremaliomis sąlygomis, jų kompetencija ir kūrybiškumas leido įgyvendinti numatytas priemones. Į virtualią erdvę buvo perkelti susitikimai su kūrėjais, šeimadieniai, konferencijos. Pastatytas naujas bibliotekos lėlių teatro spektaklis, suorganizuotas lėlių teatrų festivalis. Šiuolaikinės priemonės praplėtė bibliotekos veiklą geografiją ir partnerystę. Bendradarbiaujant su Lietuvos ambasada Čekijoje vyko tiesioginė transliacija per Zoom platformą lietuvių bendruomenės Čekijoje vaikams, per Youtube socialinį tinklą spektakliu susidomėjo Vankuveryje ir Piterbore. Vaikai ir jaunimas, aktyviai dalyvavę trumpu atokvėpio nuo karantino laikotarpiu vaikų vasaros stovykloje bei renginiuose Vytauto parke „Vasaros skaitymai“, „Pasikultūrinkim Vytauto parke“, tapo ir virtualių susitikimų, diskusijų, viktorinų dalyviais, iš viso sulaukėme daugiau kaip 7 tūkst. virtualių lankytojų.

Intensyviai buvo vykdomi kraštotyros dokumentų skaitmeninimo darbai, pildomas portalas „Noriu žinoti“, suskaitmeninti 285 vaizdai ir 301 kultūrinis objektas. Ataskaitiniais metais parengta 18 projektinių paraiškų, 2 iš jų – ES finansavimo programoms, numatančioms mažinti senjorų ir vaikų socialinę atskirtį. Projektinėmis lėšomis pasitinkant bibliotekos šimtmetį erdvę prieš biblioteką papuošėme žinomos jaunos Lietuvos menininkės Jolitos Vaitkutės darbu –Petro Kriauciūno portretu –instaliacija.

Ypatingą prasmę įgijo skaitmeninių gebėjimų ugdymas stiprėjant gyventojų poreikiams gauti paslaugas ir dirbti nuotoliniu būdu. Per metus skirta 1330 val., apmokyti 1385 gyventojai. Apribojus bendravimo fizinėje erdvėje galimybes naujai organizavome šią veiklą nuo mokymų fizinėje erdvėje pereinami prie mokymų nuotoliniu būdu. 10 bibliotekos lektorių naudojant Microsoft Teams apmokė 665 gyventojus. Taip pat nuotoliniu būdu organizavome darbuotojų mokymus, stiprindami gebėjimus dirbti virtualioje erdvėje.

Sudėtingomis sąlygomis biblioteka teikė dokumentų skolinimo į namus paslaugas. Dėl saugumo reikalavimų sulėtėjo aptarnavimo sparta, kuri laiką šios paslaugos visai negalėjome teikti. Bet atsiradus galimybei biblioteka saugiai organizavo darbą ir aptarnavo gyventojus bekontaktiniu būdu. Stiprinome komunikaciją per socialinius tinklus, didelį dėmesį skyrėme gyventojų informavimui apie naujas knygas, saugumo reikalavimus. Be abejo, pagrindiniai rodikliai krito, tačiau nežymiai. Pavyko pasiekti pakankamai aukštą paslaugų prieinamumo bendruomenei rodiklį, išaugo skaitmeninės informacijos naudojimo ir turinio atnaujinimo bei fondų atnaujinimo rodikliai. Vis tik lankomumo ir ypač renginių lankytojų sumažėjimas rodo gyvo bendravimo prioritetą bendruomenės socialiniame gyvenime.

Sudėtingais ataskaitiniais metais biblioteka, priėmusi iššūkius, iš esmės įgyvendino viešosios bibliotekos, kaip informacijos, skaitymo skatinimo, bendravimo, neformalaus švietimo, socialinės atskirties mažinimo institucijos, tikslus ir uždavinius ir prisidėjo prie skaitančiosios visuomenės geros emocinės savijautos.

Bendroji dalis

Biblioteka, įgyvendindama strateginį tikslą „Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninio ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą“, prisideda prie Marijampolės savivaldybės ilgalaikio prioriteto „Sumani ir saugi visuomenė“(01) įgyvendinimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu vykdyta programa „Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas“, kurios tikslas – teikti inovatyvias ir kokybiškas kultūros, informacijos, edukacines paslaugas, kurti patrauklią bendruomenei viešąją erdvę ir informacijos išteklių sklaidos sistemą elektroninėje erdvėje.

Lentelė Nr. 1

Uždavinio „Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, skatinti skaitymą“ įgyvendinimo rezultatai

Kodas	Priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus reikšmė		
			Planuota	Pasiekta	Planuoto rodiklio įvykdymo procentas
01-01-01	Didinti Bibliotekos paslaugų prieinamumą bendruomenei	Gyventojų sutelkimas, proc., iš jų Miesto bibliotekose Kaimo bibliotekose	19, 1; 17, 0; 22, 0	18, 1; 15, 8; 22, 3	94, 8; 92, 9; 101, 4
	Kokybiškai atnaujinti Bibliotekos fondus įvairių rūšių dokumentais.	Nauji dokumentai, proc.	8, 9	10, 3	115, 7
	Plėsti paslaugas lankytojams ir didinti įvairių amžiaus grupių lankytojų skaičių Bibliotekoje ir padaliniuose.	Vidutinis lankomumas: viso Vaikų iki 14 m. amžiaus	21, 6; 24, 6	15, 5; 18, 0	71, 8; 73, 2
	Didinti skaitmeninės informacijos naudojimą, kurti ir atnaujinti skaitmeninį turinį.	Virtualių apsilankymų sk., tūkst.	50, 0	52, 5	105, 0
	Didinti dokumentų panaudą vartotojams, skatinti ir populiarinti skaitymą.	Vidutinis skaitomumas: viso Vaikų iki 14 m. amžiaus	24, 0; 18, 0	20, 9; 15, 8	87, 1; 87, 8
	Plėsti kultūrinių ir edukacinių renginių įvairovę, organizuoti renginius bibliotekoje ir už jos ribų	Renginių lankytojų skaičius, tūkst.	19, 0	10, 1	53, 2
	Plėsti skaitmeninio raštingumo mokymo paslaugas bibliotekose, mokyti ir	Valandų skaičius, tūkst.	1,5	1, 3	88, 7

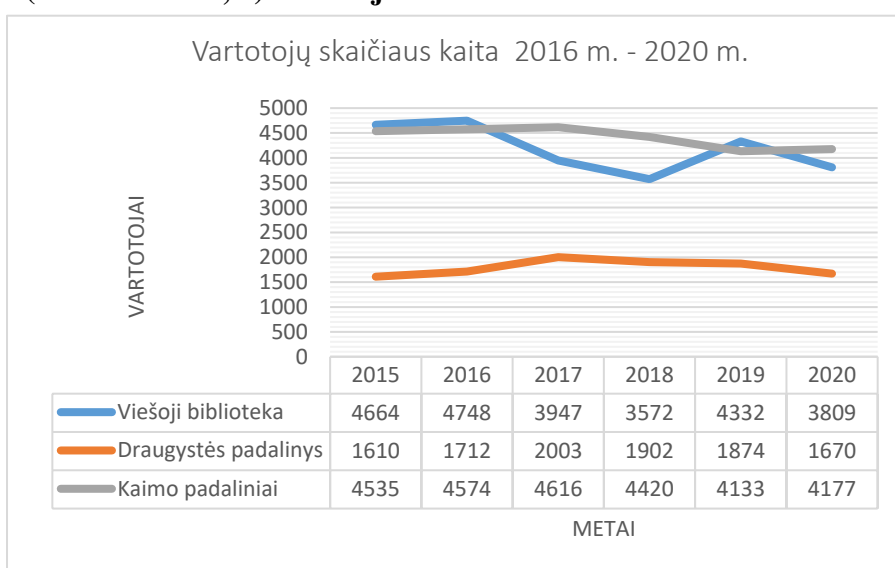
	konsultuoti skaitmeninio klausimais.	lankytojus raštingumo				
--	--------------------------------------	-----------------------	--	--	--	--

Bendruomenės aptarnavimas

2020 m. Marijampolės savivaldybės bibliotekų tinklą sudarė Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka ir 22 padaliniai: Draugystės biblioteka mieste ir 21 padalinys kaimo teritorijoje. Veikė 4 išorinio aptarnavimo punktai.

Bibliotekoje buvo registruoti 9656 (2019 m. – 10339) vartotojai. Bendras vartotojų skaičius savivaldybės viešosiose bibliotekose (toliau – SVB) sumažėjo 683 vartotojais (6, 6 proc). paslaugomis naudojosi 18, 2 (2019 m. – 19, 2) procentai savivaldybės gyventojų arba kas penktas gyventojas. Bendri vartotojų telkimo rodikliai sumažėjo (išskyrus kaimo padalinius) 1, 1 – 1, 3 procentais, o vaikų sutelkimo 1, 3 – 2, 2 procento.

1 kaimo biblioteka vidutiniškai aptarnavo 891, 6 (2019 m. – 894, 8) gyventojus ir 198, 9 (2019 m. – 196, 8) vartotojus.

22,7 proc. registruotų vartotojų sudaro vaikai iki 14 metų amžiaus. Vidutiniškai 1 kaimo bibliotekoje registruoti 43, 0 vaikai iki 14 metų amžiaus (2019 m. – 44, 9).

Lentelė Nr. 2
Vartotojų skaičius
2019 m. – 2020 m.

	Bendras vartotojų skaičius			Iš jų vaikų iki 14 m. amžiaus		
	2019 m.	2020 m.	Skirtumas	2019 m.	2020 m.	Skirtumas
Viešoji biblioteka	4332	3809	-523	924	857	-67
Draugystės padalinys	1874	1670	-204	497	429	-68
Kaimo padaliniai	4133	4177	44	944	904	-40
SVB	10339	9656	-683	2365	2190	-175

Statistinių Bibliotekos rodiklių mažėjimui 2020 metai didžiausią įtaką turėjo įvestas karantinas. Bibliotekos fiziškai neaptarnavo vartotojų 2020 m. kovo 16 – balandžio 28 d., dar beveik 4 mėn. (gegužės 6 d. – birželio 16 d. ir spalio 26 d. – gruodžio 31 d.) buvo ribojamos paslaugos: neveikė skaityklos, skaitytojai negalėjo rinktis laisvai, nes dokumentų fondai buvo uždaryti, neteikiamos arba ribojamos viešosios interneto prieigos ir kitos bibliotekos paslaugos (periodinių leidinių skolinimas, spausdinimas, kopijavimas, nevyko edukacijos, ekskursijos ir pan.), ribojamas renginių dalyvių skaičius.

2020 m. biblioteka grįžo prie viešųjų bibliotekų funkcijų ištakų – leidinių skolinimo. Kaimo padaliniuose ši paslauga visada buvo stipriai išvystyta, todėl joms lengviau pavyko išlaikyti vartotojus. Sudėtingoje situacijoje atsidūrė Viešoji ir Draugystės bibliotekos neteko dalies vartotojų, kai buvo ribojamos visos (ir ypač interneto, medijų, edukacinių renginių) paslaugos. Tačiau atidarius

bibliotekas formavosi eilės skaitytojų, per dieną Viešojoje bibliotekoje apsilankydavo daugiau kaip 200 lankytojų (pvz. birželio 19 d. – 240, spalio 23 d. – 203).

Bendras lankytojų skaičius SVB sumažėjo 38, 2 procento, vaikų iki 14 m. amžiaus – 49, 0 proc. Daugiausiai lankytojų neteko Viešoji biblioteka – 44, 7 proc., mažiausiai – kaimo bibliotekos – 29, 6 proc. Nors nemaža paslaugų dalis buvo perkelta į elektroninę erdvę, ypač antrojo karantino metu, tačiau retėjo lankytojų apsilankymai, vartotojams buvo suteikta galimybė pasiskolinti iki 15 leidinių vienu metu (atsižvelgiant į privalomą leidinių karantinavimą), ribojamas lankytojų skaičius renginiuose ir kitos paslaugos.

Lentelė Nr. 3

Bibliotekų lankytojų skaičius 2018 m. – 2020 m.

Biblioteka	Bendras apsilankymų skaičius / metai			Skirtumas 2019 m. -2020 m.	Vidutinis apsilankymų skaičius / metai		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
Viešoji biblioteka	68143	118179	65301	-52878	19, 1	27, 3	17, 1
Draugystės padalinys	44461	42912	27250	-15662	23, 4	22, 9	16, 3
Kaimo padaliniai	82312	81647	57461	-24186	18, 6	19, 8	13, 8
SVB	194916	242738	150012	-92726	19, 7	23, 5	15, 5

2020 metais Bibliotekos vartotojams buvo išduota 202161 (2019 m. – 265246) dokumentų arba 23, 7 procento mažiau.

Lentelė Nr. 4

Dokumentų išduotis 2019 m. – 2020 m. ir skaitymo intensyvumas

Biblioteka	Išduotų dokumentų skaičius				Skaitymo intensyvumas (vidutiniškai išduota 1 vartotojui)	
	Iš viso		iš to skaičiaus vaikams		Iš viso	iš to skaičiaus vaikams
	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2020 m.	2020 m.
Viešoji biblioteka	84147	59664	9873	8164	15, 7	9, 5
Draugystės padalinys	38041	30135	6384	4872	18, 0	11, 4
Kaimo padaliniai	143058	112362	28320	21536	26, 9	23, 8
SVB	265246	202161	44577	34572	20, 9	15, 8

Grožinė literatūra sudaro 69, 5 procentų visų vartotojams paskolintų leidinių, antri pagal populiarumą – 16, 2 proc., socialinių mokslų, tretis – 5, 6 proc., taikomųjų mokslų srities (technikos, medicinos) leidiniai.

Aktyviausi skaitytojai – pensijinio amžiaus vartotojai (sudaro 12 proc. visų vartotojų) – jiems išduota 21, 9 procentai visų skolintų dokumentų. Mažiausią procentą paskolintų dokumentų sudaro vaikams iki 14 m. amžiaus (23 proc.) ir 14 – 18 metų moksleiviams (12 proc.) išduoti dokumentai – atitinkamai 17, 7 ir 5, 6 proc. visų išduotų dokumentų.

Elektroninės paslaugos

Bibliotekoje įrengtos 170 kompiuterizuotų darbo vietų, iš jų vartotojams skirta 112, darbuotojams – 58. Dalyvaujant projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu

atnaujintoje infrastruktūroje“ atnaujinta 11 kaimo padalinių kompiuterinė ir tinklo įranga, gauti kompiuteriai su liečiamaisiais ekranais, televizoriai, projektoriai, interneto sparta visuose padaliniuose padidinta iki 300 mbps. Viešosios interneto prieigos paslaugomis naudojosi 2642 (2019 m. – 3221) vartotojai, įdiegtas bevielis interneto ryšys įgalina vartotojus prisijungti mobiliaisiais įrenginiais.

Bibliotekos darbas automatizuotas, 2020 m. atlikti Lietuvos informacinė bibliotekų informavimo sistemos (LIBIS), v4.43.0.0. versijos naujinimo darbai, patobulintos paieškos, aktų formavimo, vartotojų registracijos ir dokumentų užsakymo funkcijos. Elektroniniame kataloge yra 77320 bibliografinių įrašų, parengti nauji – 2984 įrašai, sukurti 845 analiziniai įrašai (regiono periodinių leidinių informacija), importuoti į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką. Didėja elektroninio katalogo paslaugų paklausa: daugiau kaip 12 tūkst. lankytojų pateikė beveik 65 tūkst. užklausų, 588 vartotojai naudojo užsakymo, 768 vartotojai – leidinių rezervavimo sistemas.

Veikia „Klausk bibliotekininko“ konsultavimo sistema, vykdoma informavimo „Chatmeet“ (online) sistemos konsultavimo paslauga (206 užklausos) bibliotekos svetainės www.marvb.lt vartotojams. Bibliotekų darbuotojams pateiktos 8323 bibliografinės užklausos, iš jų daugiau kaip 3 tūkst. – elektroniniu būdu.

Karantino sąlygomis ypač suaktyvėjo virtualios paslaugos – bibliotekos parengė ir **paskelbė 59 virtualius renginius** – parodas, konferenciją, teatralizuotus pasirodymus, virtualius susitikimus (Viešoji biblioteka – 46 renginius, Draugystės ir kaimo padaliniai – 13). Renginius peržiūrėjo daugiau kaip 7 tūkst. virtualių lankytojų. Didžiausias virtualus renginys - lėlių teatrų festivalis "Akutės" (lapkričio 27-28 d.). Lėlių teatro "Trivainėlis" spektaklis „Arklio Dominyko meilė" perkeltas į virtualią erdvę (2 transliacijos) sulaukė 415 peržiūrų, spektaklį stebėjo ir lietuvių bendruomenių vaikai Čekijoje, Vankuveryje (Kanada), Piterbore (Anglija). Į virtualią erdvę buvo perkelti šeimadieniai, susitikimai su kūrėjais, konferencijos, parodos, viktorinos, konkursai, akcijos.

Toliau vykdomi kraštotyros dokumentų skaitmeninimo darbai, pildomas portalas „Noriu žinoti“ – paskelbti 52 tekstiniai įrašai, suskaitmeninti 285 vaizdai ir suskaitmeninta 301 kultūrinis objektas. Portale paskelbtos 3 virtualios parodos, edukacinis P. Kriaučiūną įamžinantis žaidimas „PK kodas“. Reguliariai atnaujinama informacija Bibliotekos interneto svetainėje www.marvb.lt, Nacionalinės bibliotekų savaitės metu pristatyta interaktyvi ekskursija po Bibliotekos patalpas.

Bibliotekos lankytojams teikiama prieiga prie prenumeruojamųjų duomenų bazių: Infolex, EBSCO, NAXOS, „Vyturio“ leidyklos leidinių duomenų bazė ir Mykolo Riomerio universiteto duomenų bazės prieiga.

Gyventojų mokymai

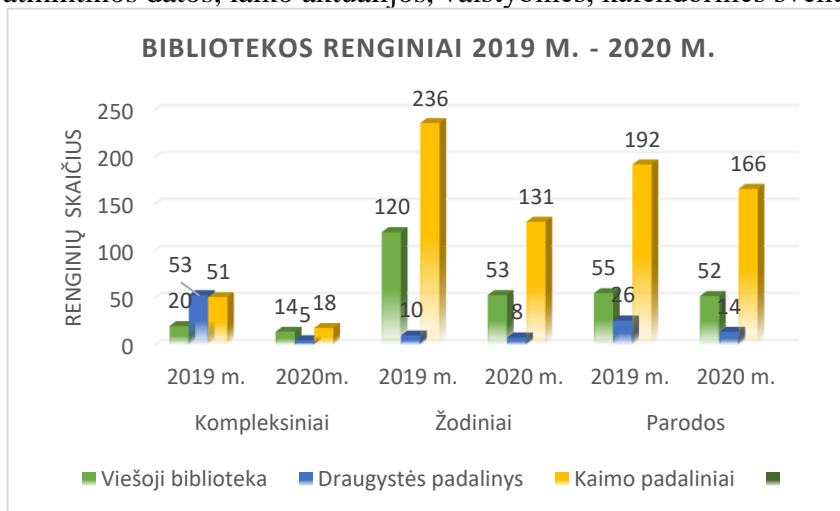
Biblioteka aktyviai įsijungė į gyventojų neformalaus ugdymo veiklas. Per metus vartotojų mokymui naudotis elektroninėmis paslaugomis skirta 1330 val. (2019 m. – 1805 val.).

Dalyvaudami projekto „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ 10 Bibliotekos darbuotojų (lektoriai) organizavo skaitmeninio raštingumo mokymus 1383 gyventojams (29 grupės - skaitmeninio raštingumo pradžiamokslis ir 100 grupių – pagal 11 pažengusiųjų programų). Įvedus karantiną, kai fiziniai gyventojų mokymai tapo negalimi, darbuotojai mokė nuotoliniu būdu, naudodami Microsoft Teams – taip apmokyti 665 gyventojai. Viešosioms paslaugoms keliantis į virtualią erdvę ypač paklausūs buvo mokymai „Viešosios paslaugos internetu“, „Sumaniau apsipirkime ir atsiskaitykime internetu“. Dar 2014 gyventojų buvo suteiktos trumpos konsultacijos skaitmeninio raštingumo klausimais. Kituose mokymuose dalyvavo 667 (fotografijos, vaizdo įrašų montavimo, 3 D modeliavimo, grafikos dizaino) gyventojai.

Organizuojant mokymus bendradarbiaujama su Trečiojo amžiaus universitetu, Užimtumo tarnyba prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, mokomi savivaldybės socialinių įstaigų darbuotojai, noriai mokosi skaitmeninio raštingumo pagrindų ir pavieniai gyventojai.

Renginiai ir edukacijos

2020 metais įvyko 461 renginys (2019 m. – 767), iš jų Viešojoje buvo surengti 119, padaliniuose – 342, juose dalyvavo daugiau kaip 10 tūkst. savivaldybės gyventojų. Renginiai buvo paminėtos P. Kriaučiūno 170 –osios gimimo metinės, lietuvių kalbos diena, Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmetis, Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metai, LR Seimo 2020 metais paskelbtos atmintinos datos, laiko aktualijos, valstybinės, kalendorinės šventės, rašytojų jubiliejai.

Bibliotekos kultūrinė edukacinė veikla daugialypė, įtraukianti visas gyventojų grupes. Paminėtini tradiciniai 9 Vasaros skaitymai Vytauto parke „Po saulėtu dangumi“ (spektaklius rodė Vilniaus teatras „Lėlė“, Panevėžio vežimo teatras, „Labaiteatras“ ir kiti), 5 šeimadieniai (susitikimai su rašytoja Ūla Šimulynaite, Kūrybos kampo 360 įkūrėjais ir kt.) renginių ciklas jaunimui „Pasikultūrinkim Vytauto

Didžiojo parke“ (susitikimai su fotografu Mariumi Čepuliu, kaskadininku Mariumi Repšiu, dainininke Jurga Šeduikyte, muzikos apžvalgininku Ramūnu Zilniu). Projekto „Knyginėtojai“ dėka profesionaliai parengtas lėlių teatro „Trivainėlis“ spektaklis „Arklis Dominyko meilė“, parodytas tarptautinio teatro festivalyje „Interrampa“. Įdomus renginys senjorams – filmo „Nesenstanti siela. Prievolė ar saviraiška“ peržiūra ir diskusija su V. Pauliukaičiu, parodos „Senjorų retro“ pristatymas kartu su Jonavos globos namais ir kiti.

Krašto istorijos pažinimui ir įamžinimui skirta daugiau kaip 3 dešimtys renginių, iš kurių paminėtini kompleksinis renginys „Šimtmečio iliuzija“ (Bibliotekos šimtmetį pasitinkant), paroda – edukacija „Mūsų laisvės šventė“ (Vasario 16 - aji), Petro Kriaučiūno asmeninės kolekcijos leidinių paroda (Petro Kriaučiūno 170-osioms gimimo metinėms).

Jau keletą metų Bibliotekoje veikia klubai – „Margainis“, „Obuolys nuo obels“, „Multimažyliai“, jungiantys įvairių interesų turinčių bibliotekų lankytojus. Įvyko net 32 „Multimažylių“ užsiėmimai, skirti kūdikiams lavinti ir tėvams, nes nedideli grupiniai užsiėmimai galėjo vykti ir palengvinto karantino sąlygomis.

Paslaugų sklaida ir įvaizdžio formavimas

Bibliotekos renginiai ir veiklos buvo viešinamos įvairiuose sklaidos kanaluose: vietinėje spaudoje („Suvalkietis“, „Miesto laikraštis“), internetiniuose portaluose (www.suduvosgidas.lt, www.mususavitė.lt, www.epale.lt, www.marijampoliceiai.lt, www.etaplius.lt), profesinėje spaudoje „Tarp knygų“.

Tradicinėje spaudoje ir interneto svetainėse ataskaitiniais metais paskelbti 150 (2019 m. – 122) straipsnių, iš jų 116 (2019 m. – 88) parengė bibliotekos darbuotojai. 82, 6 proc. straipsnių publikuota Bibliotekos interneto svetainėje, socialiuose tinkluose, interneto portaluose.

Apie Bibliotekos veiklą, renginius ir iniciatyvas parengti 20 (2019 m. – 37) Marijampolės televizijos reportažai.

Ypač suaktyvėjo veikla Bibliotekos socialinių tinklų paskyroje. Bibliotekos darbuotojai administruoja 29 socialinių tinklų paskyras (iš jų Facebook – 25). Biblioteka socialiniuose tinkluose turi 10, 8 tūkst. sekėjų, peržiūrų skaičius pasiekė – 400, 0 tūkst., į Youtube kanalą įkelti 7 video įrašai. Bibliotekinininkų viešinamo turinio kiekiai ženkliai išaugo, nes dažniau buvo skelbiamos

skaitomiausios, rekomenduojamos skaityti knygos, vizualiai profesionaliau pristatytos naujai gautos knygos, dažniau viešinti informaciniai įrašai, kuriuose minimi žymūs kraštiečiai, knygų autoriai ir jų kūriniai, svarbios datos, renginiai.

Bibliotekos elektroninių paslaugų vartotojams parengtas 1 (2019 m. – 5) naujienlaiškis (1960 gavėjai, davę sutikimą gauti Bibliotekos informaciją).

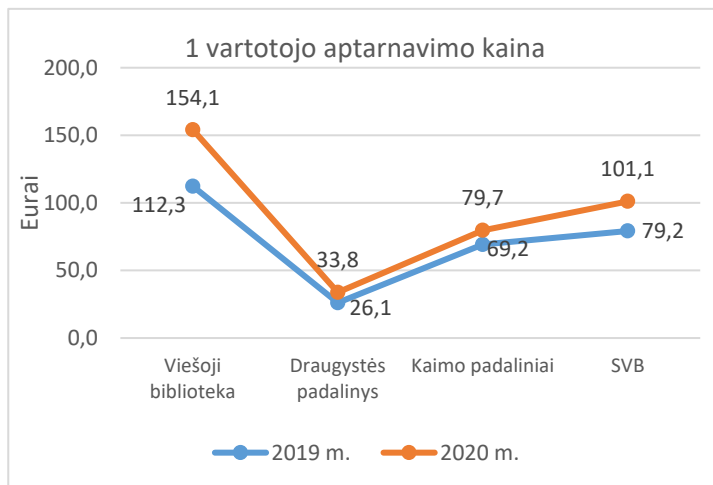
Lėšų pritraukimas ir projektų vykdymas

Bibliotekos veiklos tikslų ir priemonių įgyvendinimui buvo skirta 994, 6 (2019 m. – 880, 4) tūkst. Eur savivaldybės ir valstybės lėšų, patvirtintas etatų skaičius – 69 (66 darbuotojai), iš jų Viešojoje bibliotekoje – 40, 75, Draugystės bibliotekoje – 4, 75, kaimo padaliniuose – 23, 5.

Lentelė Nr. 5

Iš viso	Gauta lėšų, tūkst. Eur				
	Steigėjo ir valstybės lėšos	Iš jų:		Už mokamas paslaugas	Projektų, programų ir kitos lėšos
		Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti		
994, 6	942, 6	747, 0	101, 0	5, 4	46, 5

Bibliotekos įsiskolinimas 2020 m. – 707, 81 Eur, iš jų Marijampolės savivaldybei – 479, 32 Eur, UAB „Sūduvos vandenys“ – 87, 55 Eur, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrai – 50, 92 Eur, kitiems ūkio subjektams – 90, 02 Eur.

2020 m. 1 gyventojui dokumentų įsigijimui skirta –1,88 (2019 m. – 1, 1) Eur. valstybės ir savivaldybės lėšų, valstybės lėšos dokumentams įsigyti padidėjo beveik 50 proc., įsigyti 18, 8 tūkst. naujų dokumentų. Vidutinė vienos knygos kaina – 9, 19 Eur (2018 m. – 8, 59 Eur). Dokumentų fondai atnaujinti 10, 3 proc. (2019 m. 8, 7 proc.).

2020 m. buvo parengta ir pateikta svarstyti 18 projektinių paraiškų, iš jų 4 Lietuvos kultūros tarybai (2021 m. I finansavimo etapui), 3 projektų

įgyvendinimui finansavimas nebuvo skirtas. Buvo įgyvendinama 11 projektų, įsisavinta 42443, 17 Eur (2019 m. – 37955, 0) lėšų. Įgyvendinti projektai ir pandemijos sąlygomis ženkliai pagerino vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimą, išplėtė kultūrinių paslaugų pasiūlą, projektinėmis lėšomis galėjome svariau pasitikti artėjantį šimtmetį – erdvę prieš biblioteką papuošėme jaunos menininkės Jolitos Vaitkutės autoriniu darbu – Petro Kriaučiūno portretu – instaliacija. 2020 m. pritarta 2 ES Lietuvos – Rusijos bendradarbiavimo per sieną projektams, „Bendradarbiavimas integruojant socialinę atskirtį patiriančius ir paauglius“ ir „Sidabrinis amžius“ (267853, 0 Eur), ruošiamasi sutarčių pasirašymui, vyksta projektų tikslinimo darbai.

Dokumentų fondų tyrimai

Siekiant geriau tenkinti kultūrinius vartotojų poreikius, 2020 m. atlikti Sasnavos ir Liudvinavo bibliotekų dokumentų fondų atitikimo vartotojų poreikiams tyrimai, organizuota vartotojų anketinė apklausa. Tyrime dalyvavo 340 gyventojų. Domėtasi, ar vartotojus tenkina sukomplektuoti mokslo šakų, grožinės ir vaikų literatūros fondai, ar pakanka periodinės spaudos, literatūros užsienio kalbomis, ar vartotojai rekomenduotų bibliotekoje apsilankyti kitiems, ar

tenkinami vartotojų kultūriniai poreikiai. Apibendrinus tyrimo rezultatus paaiškėjo, kad dokumentų fondai: grožinės literatūros – 92, 8, mokslinės literatūros – 84, 3, vaikų literatūros – 95, 6 proc. atitinka vartotojų poreikius. Mažiau patenkinama periodinių leidinių paklausa – 61, 5 vartotojų patenkinti gaunamų leidinių kiekiu, tik 9, 2 proc. pasigenda bibliotekose filmų, garso, vaizdo įrašų, 9, 4 proc. – literatūros užsienio kalbomis. Net 86, 3 proc. vartotojų naudojami bibliotekininko konsultacijomis ir 93, 8 proc. vartotojų rekomenduotų bibliotekoje apsilankyti kitiems.

Išvados

Ataskaitinių metų rezultatai rodo kūrybišką Bibliotekos personalo darbą ir gebėjimą prisitaikyti prie kintančių veiklos sąlygų – į elektroninę erdvę perkeltos paslaugos, sustiprėjo komunikacija socialiniuose tinkluose, pradėti organizuoti virtualūs renginiai, projektinio finansavimo galimybių išnaudojimas leido teikti bendruomenei kokybiškas paslaugas. Per karantiną, ypač lojaliems bibliotekų vartotojams, tapo būtinos tradicinės paslaugos – leidinių skolinimas, tai liudija lankytojų eilės prie bibliotekų durų.

Svarbiausių Bibliotekos statistinių rodiklių mažėjimui įtaką padarė karantino paskelbimas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir su juo susijusių ribojimų įvedimas. Ypač sumažėjo Bibliotekos lankytojų skaičius – 38, 2 proc., nes buvo ribojamas fizinis lankytojų patekimas į bibliotekas, lankytojų skaičius renginiuose ir bendrose bibliotekų erdvėse, ribojamas informacinių ir edukacinių paslaugų teikimas. Registruotų vartotojų skaičiaus mažėjimas gana mažas (6, 6 proc.) ir bibliotekoms pradėjus paslaugas teikti be apribojimų tikėtina pasieks 2019 metų skaičių (10339) per metus. Bibliotekų skaityklų uždarymas, fizinio vartotojų aptarnavimo draudimas vartotojams išduotų leidinių skaičių sumažino 23, 7 procento ir pagilino neskaitymo problemas, ypač vartotojų, kurie neturėjo tvirtų skaitymo įgūdžių. Pagrindinės tendencijos, stebimos kelerius metus iš eilės – vaikų iki 14 m. skaitomumo rodiklių mažėjimas (mažėja 1 bibliotekoje aptarnautų vaikų skaičius, skaitymo intensyvumas), vaikai pirmenybę teikia skaitmeninėms technologijoms ir skaito vis mažiau, todėl svarbiausias uždavinys 2021 metais – skatinti vartotojus grįžti į bibliotekas ir pritraukti naujas vartotojų grupes.

Ataskaitiniais metais Viešosios bibliotekos Draugystės padalinys pelnė Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų nominaciją „Kūrybiškiausia biblioteka“, bibliotekos vadovas įvertintas Valstybiniu apdovanojimu, ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu.

Direktorė

Daiva Kirtiklienė